

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)

Πληροφορίες: Α. Μερεμέτη, Β. Δελλής, Ε. Παπαδοπούλου

Τηλ: 210 5275097, 210 5275231, 2105275226

e-mail: ameremeti@mou.gr, edellis@mou.gr,

e.papadopoulou@mou.gr

Fax: 210 5275 270

Αθήνα, 03.02.2022

Αρ. Πρωτ: 249

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2014-2020

Υπομέτρο 16.1 – 16.2

«Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας»

Δράση 2: Υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου των επιχειρησιακών ομάδων για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας

Υπομέτρο 16.1 – 16.5

«Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα, περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή»

Δράση 2 : Υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου των επιχειρησιακών ομάδων με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΔΙΑΧΥΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εγκύκλιος διάχυσης

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	4
2. Υποχρεώσεις	4
3. Επιχειρησιακό Σχέδιο.....	5
4. Χρηματοδότηση και όρια προϋπολογισμού-Αποπληρωμή των δικαιούχων.....	5
5. Επιλέξιμες δαπάνες προώθησης των αποτελεσμάτων	6
6. Γενικές Οδηγίες.....	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	8

Έχοντας υπόψη:

A. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/1978, (ΕΚ) αριθ. 165/1994, (ΕΚ) αριθ. 2799/1998, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.
6. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
7. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

8. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.
9. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 532/2020 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.

Β. Τις αποφάσεις:

1. Την υπ' αρ. 24944/20-09-2016 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014- 2020» (Β' 3066).
2. Την υπ' αρ. 2545/17.10.2016 κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β' 3447).
3. Την υπ' αρ. 6309/09-09-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γεώργιο Στύλιο» (Β' 4190).
4. Την υπ' αρ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.18) Αντικατάσταση της ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) για τους Εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών - Ελέγχους νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΥΠΑΣΥΔ)
5. Την υπ' αρ. 4760/23-06-2021 απόφαση «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).
6. Την υπ' αρ. 1065/19-4-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» (Β' 1273), όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.15 «Μέτρο 16 – Συνεργασία (άρθρο 35)», όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Το υπ' αρ. 2353/27-09-2016 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ περί Περιφερειακής κατανομής πόρων εκχωρούμενων μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει κάθε φορά.
9. Την υπ' αρ. 1506/17.05.2018 απόφαση Γραπτής Διαδικασίας του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 καθώς και την υπ' αρ. 1970/29.07.2021 όμοια απόφαση για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής της δράσης 2 των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ 2014-2020.
10. Την υπ' αρ. 3886/11-05-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής των Υπομέτρων 16.1 – 16.2 "Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας" και 16.1 - 16.5 "Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020» (Β' 1735), όπως ισχύει κάθε φορά.

11. Την υπ' αρ. 332/60763/2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση καθηκόντων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως Οργανισμού Πληρωμών, στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 για τα Υπομέτρα 16.1-16.2, 16.1-16.5 και 19.3 του ΠΑΑ 2014-2020» (Β' 1438).

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εγκύκλιος απευθύνεται στις Επιχειρησιακές Ομάδες οι οποίες έχουν ενταχθεί στη Δράση 1 των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 και υποβάλλουν αίτηση στήριξης στη Δράση 2. Αφορά στις δράσεις διάδοσης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων του Επιχειρησιακού τους Σχεδίου οι οποίες πρέπει να περιγράφονται στην Αίτηση Στήριξης και στην συνέχεια να υλοποιηθούν, προκειμένου οι Επιχειρησιακές Ομάδες να θεωρούνται επιλέξιμες. (άρθρο 7, δωδέκατο σημείο της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 Υ.Α.)

Παράλληλα, για την υλοποίηση των δράσεων διάδοσης, οι δικαιούχοι του Μέτρου 16 πρέπει να τηρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις για τις ενέργειες ενημέρωσης και δημοσιότητας όπως παραγωγή εντύπου, ηλεκτρονικού και κάθε είδους προωθητικού υλικού, οι οποίες αποτυπώνονται λεπτομερώς στον Οδηγό Επικοινωνίας και Δημοσιότητας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (http://www.agrotikianaptixi.gr/sites/default/files/odigos_epikoinonias_dimosiotitas_paa.pdf)

Η παρούσα εγκύκλιος δεν αντικαθιστά και δεν υποκαθιστά την σχετική ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση οι Δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τα οριζόμενα σε αυτή σχετικά με τη διάχυση των αποτελεσμάτων καθώς και τα αντίστοιχα άρθρα της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.18 ΥΑ όπως ισχύει κάθε φορά.

2. Υποχρεώσεις

Η μη εφαρμογή των όσων ορίζονται στην παρούσα εγκύκλιο σε συνδυασμό με τον Οδηγό Επικοινωνίας και Δημοσιότητας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020, μπορεί να επιφέρει κατ'αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.

Στην περίπτωση που οι Επιχειρησιακές Ομάδες αποφασίσουν να προχωρήσουν σε δράσεις διάδοσης και επικοινωνίας αποτελεσμάτων που ενδεχομένως να μην αναφέρονται στην παρούσα Εγκύκλιο και στον προαναφερθέντα Οδηγό, πρέπει να τηρούν τους κανόνες δημοσιότητας του ΠΑΑ 2014-2020.

Στην περίπτωση που οποιοδήποτε μέλος μιας Επιχειρησιακής Ομάδας αποφασίσει να υλοποιήσει δράσεις τις οποίες θα καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις όπως ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας και Δημοσιότητας του ΠΑΑ 2014-2020.

Οι Επιχειρησιακές Ομάδες οφείλουν να τηρούν σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή, κάθε είδους πληροφοριακό ή επικοινωνιακό υλικό που αφορά στην υλοποίηση ή τα αποτελέσματα των δράσεων διάδοσης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων του Επιχειρησιακού Σχεδίου (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, δημοσιεύσεις σε εθνικά και διεθνή περιοδικά,

εκδηλώσεις) και να το παρουσιάζουν σε κάθε όργανο επαλήθευσης-πιστοποίησης φυσικού/οικονομικού αντικειμένου ή όργανο ελέγχου.

Οι Επιχειρησιακές Ομάδες των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 πρέπει να αποδέχονται την διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου σε εθνικό επίπεδο μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου (ΕΑΔ) και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του Δικτύου της ΕΣΚ καθώς επίσης και να αποδέχονται πρόσκληση συμμετοχής σε ενέργειες που διεξάγονται για συλλογή δεδομένων και άλλων πληροφοριών που αφορούν στην αξιολόγηση του ΠΑΑ 2014-2020. (άρθρο 8 , σημεία 8 και 9 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 ΥΑ)

3. Επιχειρησιακό Σχέδιο

Το επιχειρησιακό σχέδιο υποβάλλεται στο πλαίσιο της Δράσης 2 και περιλαμβάνει οπωσδήποτε πέραν των άλλων και την περιγραφή των επιπλέον - πέραν των υποχρεωτικών οι οποίες αναλύονται παρακάτω - δραστηριοτήτων ενημέρωσης, προβολής και διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου. (Άρθρο 9, παρ. 2 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.18 ΥΑ). Όταν το επιχειρησιακό σχέδιο δεν περιγράφει τουλάχιστον την υποχρεωτική δράση διάδοσης, καθώς και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στην ηλεκτρονική βάση έργων καινοτομίας στο Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) και στο δίκτυο της ΕΣΚ (EIP – AGRI), τότε η Επιχειρησιακή Ομάδα δεν είναι επιλέξιμη και δεν δύναται να κριθεί δικαιούχος στήριξης (άρθρο 7, σημείο 12 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.18 ΥΑ).

Με την έγκριση του Επιχειρησιακού Σχεδίου και την έκδοση Απόφασης Ένταξης, ο Συντονιστής Φορέας ή ο ορισμένος υπεύθυνος επικοινωνίας της Επιχειρησιακής Ομάδας υποβάλλει στη Μονάδα Συνεργασίας & Καινοτομίας της ΕΥΕ ΠΑΑ και στη Μονάδα Δικτύωσης & Δημοσιότητας «Ενημερωτικό Δελτίο», στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, για το αντικείμενο της Συνεργασίας σύμφωνα με το υπόδειγμα (https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip_common_format_-_14_oct_2015.pdf). Το «Ενημερωτικό Δελτίο» επικαιροποιείται κάθε φορά που υπάρχουν αλλαγές ή νέα στοιχεία ενημερώνοντας παράλληλα και τις αρμόδιες Μονάδες. Σε κάθε περίπτωση, με την ολοκλήρωση του έργου υποβάλλεται το Ενημερωτικό Δελτίο και μία Τελική Έκθεση Κλεισίματος. Για τις ανάγκες δημοσιότητας και επικοινωνίας, οι πληροφορίες που θα αποσταλούν διαχέονται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Στοιχεία Επικοινωνίας Μονάδας Δικτύωσης & Δημοσιότητας: Μιχαήλ Γαβριέλα, 2105275027, gmic hail@mou.gr και Χαλβαντζή Βασιλική, 2105275229, vchalvantzi@mou.gr.

4. Χρηματοδότηση και όρια προϋπολογισμού-Αποπληρωμή των δικαιούχων

Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ. 5 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 Υ.Α, η αποπληρωμή των δικαιούχων στο πλαίσιο της Δράσης 2, όσον αφορά στο πιλοτικό έργο, θα πραγματοποιείται εφόσον πιστοποιηθεί η ορθή υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου και έχει πραγματοποιηθεί η υποχρεωτική ενέργεια διάδοσης των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου τόσο μέσω του ΕΑΔ όσο και μέσω του Δικτύου της ΕΣΚ (EIP AGRI).

Επισημαίνεται ότι η έκθεση προόδου της τελικής αίτησης πληρωμής της Δράσης 2 περιλαμβάνει επίσης τις δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου μέσω του

Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου της ΕΣΚ (EIP AGRI). (άρθρο 23, παρ. 4 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 Υ.Α.)

Στη τελική αίτηση πληρωμής θα πρέπει να προσκομιστούν τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τουλάχιστον τις απαραίτητες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη δημοσιότητα των αποτελεσμάτων του έργου σε εθνικό επίπεδο μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του EIP-AGRI. Επίσης, δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις όποιες επιπλέον των υποχρεωτικών ενεργειών πραγματοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό. (άρθρο 23, παρ. 16 της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 Υ.Α.)

Για την παρακολούθηση των ενεργειών διάδοσης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων δύναται να χρησιμοποιηθεί το υπόδειγμα του Πίνακα Παρακολούθησης Ενεργειών (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ) στον οποίο θα καταγράφονται οι ενέργειες αυτές. Ο πίνακας ενδέχεται να επισυνάπτεται στην τελική αίτηση πληρωμής.

5. Επιλέξιμες δαπάνες προώθησης των αποτελεσμάτων

Οι επιλέξιμες δαπάνες προώθησης των αποτελεσμάτων του Επιχειρησιακού Σχεδίου αφορούν στην :

α) Δημιουργία έντυπου υλικού

1. ενημερωτικά φυλλάδια,
2. πίνακες ανακοινώσεων αποτελεσμάτων σε σημεία που μπορούν να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι,
3. παρουσίαση αποτελεσμάτων μέσω του τύπου,
4. δημιουργία DVD ενημέρωσης των αποτελεσμάτων,

β) Διάχυση μέσω μαζικών εκδηλώσεων

5. συμμετοχή σε συνέδρια / ημερίδες για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων
6. συμμετοχή σε εκθέσεις για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων
7. διοργάνωση ημερίδας/ων

γ) Χρήση του διαδικτύου

8. δημιουργία ιστοσελίδας,
9. χρήση ιστοτόπων κοινωνικής δικτύωσης

δ) Δράσεις εκμετάλλευσης της δυναμικής της Ε.Ο.

10. δραστηριότητες δικτύωσης με άλλες ΕΟ που δουλεύουν παρόμοια αντικείμενα
11. δραστηριότητες δικτύωσης σε άλλα προγράμματα,
12. δραστηριότητες εκπαίδευσης/κατάρτισης ενδιαφερόμενων,
13. πρόβλεψη για δημιουργία focus Group,
14. πρόβλεψη για συμμετοχή στο HORIZON 2020

Από τις δράσεις προώθησης των αποτελεσμάτων του Επιχειρησιακού Σχεδίου, τέσσερις είναι υποχρεωτικές με ελεύθερη επιλογή από την Επιχειρησιακή Ομάδα οι οποίες είναι:

- Δημιουργία ιστοσελίδας
- Δημιουργία ενημερωτικού φυλλαδίου
- Διοργάνωση ημερίδας

- Συμμετοχή σε συνέδρια
- Συμμετοχή σε εκθέσεις

Οι ορισμένες επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες αναλύονται στα άρθρα 11, παρ. 1, τρίτο σημείο, άρθρο 12, παρ.3, άρθρο 13, σημείο 9 και άρθρο 16, παρ. 2 Δ της με αρ. πρωτ. 3886/11.05.2018 ΥΑ όπως ισχύουν κάθε φορά.

6. Γενικές Οδηγίες

Κατά τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των ενεργειών διάδοσης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου, οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν πρέπει να είναι όσο πιο ακριβείς και στοχευμένες γίνεται.

Ανάλογα με το αντικείμενο του Επιχειρησιακού Σχεδίου, το Υπομέτρο στο οποίο έχει υποβληθεί το συγκεκριμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο και την γεωγραφική του εμβέλεια θα πρέπει να αναγνωρισθεί το κοινό/αποδέκτης στο οποίο απευθύνονται και αντίστοιχα να οργανωθούν οι δραστηριότητες για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και την διάχυση της γνώσης/πληροφορίας καθώς και το μέσο επικοινωνίας που θα χρησιμοποιηθεί. Συνίσταται να παρέχονται επικαιροποιημένες πληροφορίες για το αντικείμενο του Επιχειρησιακού Σχεδίου με σκοπό να αυξηθεί το επίπεδο ενημέρωσης για τα αποτελέσματα και να δημιουργηθούν διάυλοι επικοινωνίας μεταξύ σχετικών κοινοτήτων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όποια ανακοίνωση/γνωστοποίηση στοιχείων και αποτελεσμάτων υπάρξει στο πλαίσιο των ενεργειών διάδοσης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται κατόπιν συμφωνίας των μελών της Επιχειρησιακής Ομάδας και τυχόν διαφωνίες δεν αποτελούν αντικείμενο διευθέτησης από τον εκάστοτε ΕΦΔ. (Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας – ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020, Ειδική Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών)

Συνίσταται να ορίζεται υπεύθυνος επικοινωνίας, κατά προτίμηση ο Συντονιστής του Έργου.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

